Пролетары ўсіх краін, еднайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК І МІНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

69 (7399) | СУБОТА, 1 ЖНІЎНЯ | 1942 г.

ПРАЧЫТАЙ І ПЕРАДАЙ ДРУГОМУ.

СЛАЎНЫЯ БЕЛАРУСКІЯ ПАРТЫЗАНЫ!

РАДЗІМА КЛІЧА ВАС НА НОВЫЯ ПОДВІГІ, ДА ЯШЧЭ БОЛЬШАГА ЎЗМАЦНЕННЯ БАРАЦЬБЫ СУПРОЦЬ ПОДЛЫХ ЗАХОПНІКАЎ. НЯХАЙ ТЫСЯЧЫ НЯМЕЦКІХ АКУПАНТАЎ ГІНУЦЬ ШТОДЗЁННА АД ВАШЫХ КУЛЬ І ГРАНАТ!

НЯХАЙ ЛЯЦЯЦЬ ПАД АДКОС ПАЯЗДЫ І МАШЫНЫ, ГАРАЦЬ СКЛАДЫ І БАЗЫ ВОРАГА!

МАЦНЕЙ УДАРЫ ПА АКУПАНТАХ!

БЕЛАРУСЫ НІКОЛІ НЕ БУДУЦЬ РАБАМІ!

Не едзьце ў Германію: там вас чакае голад і смерць

Обер-бандыт Гітлер і яго зграя задаліся мэтай канчаткова заняволіць беларускі народ, адабраць у яго свабоду, незалежнасць, ліквідаваць беларускую культуру, а гэта значыць—адабраць ад беларускага народа ўсё, што ён заваяваў, здабыў упартай працай, і ператварыць свабоднага, жыццярадаснага беларуса ў паднявольнага раба нямецкіх капіталістаў і баронаў.

Усяму свету вядома, што нарабілі і што робяць нямецкія акупанты на тэрыторыі Беларусі. Яны разбурылі гарады, спалілі тысячы вёсак, расстралялі і павесілі сотні тысяч ні ў чым не вінных мужчын, жанчын, дзяцей.

Але гэтым не задавальняецца нямецкі кат. Тое насельніцтва, якое засталося ў жывых, гітлераўскія бандыты рашылі знішчаць павольна, галоднай смерцю і паднявольнай рабскай працай на фабрыках і заводах Германіі.

Тысячы беларускіх людзей акупанты гвалтоўна вывозяць у Германію. Тысячы беларускіх сыноў і дачок адарваны ад зруйнаваных немцамі, але родных гарадоў і вёсак, ад родных і знаёмых. Ім, асуджаным на паднявольную катаржную працу, рэдка каму ўдасца вярнуцца ў свой край, на сваю родную зямлю, бо тое, што робяць з імі ў Германіі, цяжка вытрымаць чалавеку.

Таго, што вывезеных з Беларусі ў Германію ператвараюць у бяспраўных рабоў, не скрываюць і самі немцы. Вось што піша ўпраўляючы Рэйнгардт лейтэнанту Ото фон Шыраху:

«Французаў ад нас забралі на завод. Я выбраў шэсць рускіх з Мінскай акругі. Яны больш вынослівыя, чым французы. Толькі адзін з іх памёр, астатнія працуюць на полі і на ферме. Утрыманне іх нічога не каштуе і мы не павінны цярпець ад таго, што гэтыя звяругі, дзеці якіх можа быць забіваюць нашых салдат, ядуць нямецкі хлеб. Учора я адлупцаваў дваіх рускіх, якія тайком з'елі малако, прызначанае для свіней...»

Чуеце, браты! Гітлераўцы нашых людзей ставяць ніжэй жывёлы. Усіх, хто трапіў да іх у лапы, яны прымушаюць працаваць дзень і ноч, працаваць да няпрытомнасці, да смерці.

Ніхто, ні адзін чалавек не павінен ехаць у фашысцкую Германію на рабскае жыццё, на верную, галодную смерць. Супраціўляйцеся ўсімі сіламі, усімі сродкамі, супраціўляйцеся не пасіўна, а са зброяй у руках. Ідзіце ў партызанскія атрады, яшчэ бязлітасней помсціце за зганьбаваную родную зямлю, за замучаных братоў, сясцёр, матак і бацькоў.

Згуртоўвайцеся ў партызанскія атрады. Дапамагайце Чырвонай Арміі штодзённа, штогадзінна граміць нямецкіх захопнікаў. Толькі гэтым мы прыблізім час вызвалення нашай зямлі ад крывавага гітлераўскага прыгнёту, паскорым час вызвалення нашых братоў і сясцёр, матак і бацькоў, якія церпяць цяжкія, нячуваныя пакуты ад чужынцаў—нямецкіх акупантаў.

Смерць нямецкім акупантам!

НОВЫЯ ПОСПЕХІ БЕЛАРУСКІХ ПАРТЫЗАН

Атрад беларускіх партызан пад кіраўніцтвам тав. З. за апошні час разбурыў 6 мастоў, падарваў 7 нямецкіх аўтамашын з боепрыпасамі, знішчыў 60 салдат і двух афіцэраў праціўніка. Партызаны гэтага атрада, аб'еднаўшыся з латвійскім партызанскім атрадам, дзе камандзірам тав. С., зрабілі налёт на паліцэйскую ўправу. Сумеснымі дзеяннямі партызан гэтых атрадаў знішчана 17 паліцэйскіх, нямецкі афіцэр і бургомістр, знішчана 2 воінскіх склады.

Партызанскі атрад тав. М., які дзейнічае ў адным з раёнаў Беларусі, за апошні час узарваў некалькі мастоў і пусціў пад адкос два чыгуначных воінскіх эшалоны праціўніка. З засад партызаны знішчылі звыш 60 акупантаў. За два месяцы партызанскі атрад вырас больш чым у два разы.

На фронтах Айчыннай вайны

КОНТРАТАКІ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ

У раёне Варонежа і на захад ад яго ідуць жорсткія баі. Ламаючы супраціўленне нямецка-фашысцкіх войск, часці Чырвонай Арміі цісну́ць ворага на захад.

На ўчастку на поўдзень ад Варонежа адна наша часць уварвалася ў размяшчэнне праціўніка і вядзе жорсткі бой унутры ўмацаванага немцамі раёна. На суседнім участку нашы байцы прасунуліся наперад і выбіваюць гітлераўцаў з некалькіх насялёных пунктаў. Немцы страцілі ў гэтых баях забітымі звыш 1.000 салдат і афіцэраў.

Адна наша часць фарсіравала Дон заходней Варонежа. Другая часць знішчыла да 1.200 салдат і афіцэраў праціўніка і пераправілася праз раку на поўдзень ад Варонежа. Гэтыя нашы часці цяпер вядуць актыўныя баявыя аперацыі на заходнім беразе ракі. На другім участку нашы байцы занялі адзін важны насялёны пункт.

ЖОРСТКІЯ БАІ

У раёне Цымлянская ў адным месцы немцам удалося перапраўіцца на паўднёвы бераг Дона. Нашы часці бесперапыннымі контратакамі імкнуцца адкінуць праціўніка. Совецкія танкісты ўварваліся ў размяшчэнне нямецкіх войск і знішчылі 5 варожых танкаў, 18 гармат і больш 200 гітлераўцаў.

У раёне Батайска нашы часці адбілі чатыры атакі гітлераўцаў. Ворагу нанесены вялікія страты. Агнём нашай артылерыі знішчана 17 нямецкіх танкаў і звыш батальёна пяхоты праціўніка.

ПОСПЕХІ НАШЫХ ВОЙСК

На адным з участкаў Бранскага фронта нашы войскі вялі актыўныя бai. Наша танкавая часць заняла ўзвышэнне, якое мае вялікае значэнне. У гэтым баю танкісты разграмілі 10-ты матарызаваны полк праціўніка і знішчылі 1.250 варожых салдат і афіцэраў. Рэшткі нямецкага мотаапалка—каля 300 чалавек—узяты ў палон. Падбіта 20 танкаў праціўніка.

Гвардзейцы танкісты ва ўзаемадзеянні з іншымі родамі войск на адным з участкаў Бранскага фронта нанеслі вялікія страты нямецкай танкавай дывізіі. Падбіта і знішчана больш 100 нямецкіх танкаў. Гітлераўцы пакінулі адзін умацаваны насялёны пункт. За два дні нашымі байцамі захоплена: 12 нямецкіх танкаў, 28 гармат і іншыя трафеі.

НАШЫ МАРАКІ ТОПЯЦЬ ВАРОЖЫЯ ТРАНСПАРТЫ

У Барэнцавым моры нашымі караблямі патоплены падводная лодка і транспарт праціўніка водазмяшчэннем у 10.000 тон.

У Фінскім заліве нашымі караблямі затоплены 3 транспарты праціўніка агульным водазмяшчэннем у 19.000 тон.

Якуб КОЛАС

ДА ГЕРМАНІІ

Германія, чуеш? Блізяцца громы,
А хмары гусцеюць штодзень,
І ўюцца маланкі над тваім домам.
Знай: фюрэр твой—пусташ і тлень.

Германія, бачыш? Неба цямнее,
І гнецца пад ветрам лаза;
Ты-ж сеяла вецер, і вецер мацнее —
К табе падыходзіць граза.

Дарма ты бандыта вывела ў людзі,
І плёскала ў ладкі яму:
Улады над светам немцам не будзе —
Вядзе цябе Гітлер у цьму.

Нянавісць, праклянце ты прыдабыла
Народаў вялікіх, малых.
Ты стала варожай, цёмнаю сілай,
Краінаю «фрыцаў» пустых.

Не возьмеш ты шчасця, долі разбоем —
Адпомсціць пралітая кроў.
Разбойнікі ў свеце лад не пастрояць
На звоне адным ланцугоў.

Раскрый-жа сляпыя, мутныя вочы
І змый з свайго цела ты бруд.
Германія, чуеш голас прарочы:
Суроў над табой будзе суд.

ПАХАВАННЕ ГЕЙДРЫХА

Кат Гейдрых ляжаў у труне,
Кат Гітлер аплакваў яго.
Кат Гітлер стаяў, як у сне,
Над падаллю друга свайго.

Унурыўся «фюрэр», як слуп,
Слязу выціскаў, кракадзіл.
Аб чым-жа гадаў казалуп
У зборышчы катаўскіх рыл?

Ці сніць ён аб лаўрах цяпер?
Не—шлях яго думак другі:
Зламаў кіпцюры свае звер,
На звера куюць ланцугі.

ПРАЦУЕМ САМААДДАНА

У сваім пісьме рабочыя і служачыя Нова-Беліцкага завода «Чырвоны хімік», якія ў свой час былі эвакуіраваны ў глыб краіны, пішуць:

— У кожнага з нас адна думка — хутчэй раздавіць нямецкую гадзіну і вызваліць ад акупантаў нашу родную Беларусь. Самааддана працай мы дапамагаем Чырвонай Арміі знішчыць гітлераўскую погань.

За самы кароткі тэрмін мы адбудавалі завод на новым месцы. У будаўнічых работах нам дапамагалі нашы мацеры, жонкі і дзеці. З падвоенай энергіяй працуе наша прадпрыемства. Калектыў завода змагаецца за звышпланавы выпуск прадукцыі для фронта.

У НАРКОМАСВЕТЫ БССР

Наркомасветы БССР праводзіць цяпер работу па ўліку эвакуіраваных з Беларусі кадраў, а таксама навукова-даследчай і школьнай маёмасці, выратаванай ад знішчэння гітлераўскіх акупантаў.

Па няпоўных даных узята на ўлік звыш 100 навуковых работнікаў сістэмы Наркомасветы, больш 4 тысяч настаўнікаў, вялікая колькасць студэнтаў і 8 тысяч беларускіх школьнікаў, якія зараз працуюць і вучацца ў інстытутах і школах брацкіх рэспублік. З імі падтрымліваецца ўвесь час цесная сувязь.

Сістэматычна аказваецца дапамога эвакуіраваным дзецям і настаўнікам. Мсціслаўскаму дзетдому, які ў поўным складзе (400 дзяцей) эвакуіраваны ў г. Цемнікава, Мардоўскай АССР, СНК БССР аказана дапамога ў размеры 10 тысяч рублёў.

ЭСТРАДНЫ ЗБОРНІК

У бліжэйшым часе выдавецтва «Искусство» ў Маскве выпускае беларускі эстрадны зборнік. Зборнік складаецца з лепшых твораў беларускіх паэтаў, пісьменнікаў, кампазітараў і драматургаў, напісаных за час Айчыннай вайны. Там змешчаны творы Янкі Купалы, Якуба Коласа, Кандрата Крапівы, Кузьмы Чорнага, В. Вольскага, П. Броўкі, П. Глебкі, кампазітараў Цікоцкага, Любана і іншых.

Гэты зборнік папоўніць рэпертуар франтавых брыгад і калектываў мастацкай самадзейнасці.

ФАШЫЗМ — ГЭТА РАБСТВА, ГОЛАД І СМЕРЦЬ

БРАТЫ-БЕЛАРУСЫ! АДСТАІМ СВАЮ РАДЗІМУ, СВАБОДУ, НЕЗАЛЕЖНАСЦЬ,
НЕ АДДАДЗІМ СЯБЕ Ў НЯВОЛЮ НЯМЕЦКІМ АКУПАНТАМ!

ШТО Я БАЧЫЎ У ГІТЛЕРАЎСКАЙ ГЕРМАНІІ

Быў я ўдзельнікам так званай «экскурсіі прадстаўнікоў сялянства» ад Магілеўскай, Віцебскай, Смаленскай абласцей у фашысцкай Германіі.

Зброд — выдаюць за сялян

Выглядала гэта «экскурсія» так: у суправаджэнні паліцэйскіх у Мінск сабралася 27 чалавек, у большасці гэта былыя кулакі, белагвардзейцы, канакрады і іншыя прайдзісветы. Я таксама ў свой час раскулачаны, асуджаны за падпал калгаснага збожжа. Але новае жыццё, росквіт калгасаў у апошнія годы адкрылі мне вочы. Я зірнуў на свет зусім па-іншаму, па-новаму.

У апошні час я працаваў у калгасе. Калі прышлі гітлераўцы, яны прымусілі мяне быць бургомістрам, а потым кіраўніком «абшчыны» зямельнага валаснога ўпраўлення.

Пад вартаю гестапаўцаў

З Мінска і да Берліна нас суправаджалі 30 ахоўнікаў «СС». Яны ад нас не адставалі ні на крок. У часе астановак з поезда не выпускалі. Ад імя ўсёй дэлегацыі гаварыў і пісаў фашысцкі карэспандэнт віцебскай газеткі, нейкі Прозараў. У Берліне нашых ахоўнікаў змянілі асобы ў вольнай вопратцы. Гэта былі агенты гестапо. Іх было 20. Амаль на кожнага з нас—агент. Перакладчык таксама быў гестапавец.

Не рабочыя, а рабы

Прабылі мы ў Германіі 10 дзён, з іх 4 дні нас трымалі ў адным з будынкаў гестапо. За гэты час мы наведалі адзін буйны камбінат пашыву салдацкай вопраткі. Спыняцца ў цэхах і размаўляць з рабочымі мы не мелі магчымасці. Нас валаклі, як арыштантаў, наперад. Але малюнак, які мы бачылі сваімі вачыма, гаворыць ярчэй слоў. Рабочыя, у большасці — жанчыны, працуюць у брудных, сырых падземных цэхах. Пыл і курodым—клубамі. Вопратка на рабочых старая, дзіравая. Усе рабочыя стомленыя, худыя. Большасць гэтых людзей падобна да мерцвякоў—ледзь на нагах трымаюцца. Тут часта падбіраюць ужо зняможаных, знясіленых людзей, якія ад голаду, ад 16-гадзіннага падзямелля падаюць у няпрытомнасць, або паміраюць. Нам крыху пазней удалося даведацца, што 90 працантаў з працуючых тут—прывезеныя рабы з акупіраваных фашыстамі краін. Усюды па цэхах мы бачылі ўзброеных штурмавікоў.

Тэатр не для простых людзей

Ні ў адной кватэры рабочага мы не былі. У акружэнні агентаў гестапо нас вадзілі ў берлінскі тэатр. Зал яго быў запоўнен чыстакроўнымі арыйцамі—штурмавікамі, чыноўнікамі, агентамі гестапо, тоўстапузымі фабрыкантамі і заводчыкамі. Тут мы не бачылі простых людзей з фабрык і заводаў.

На дэманстрацыю гоняць сілаю зброі

У Берліне мы былі сведкамі дзіўнага з'явішча. У часе нашага прабывання адбылося пасяджэнне фашысцкага рэйхстага. Перад пачаткам пасяджэння па вуліцах шнырылі сотні ўзброеных штурмавікоў. Яны заганялі, як быдла, людзей на дэманстрацыю, загадвалі крычаць «Хайль Гітлер», калі той у бранявіку праязджаў на пасяджэнне.

Пасля гэтай камедыі мы бачылі страшныя карціны: штурмавікі лавілі тых, хто не хацеў крычаць «Хайль Гітлер», і вялі іх у турэмныя засценкі, а некаторых збівалі ў цёмных завулках.

Галеча ў самой сталіцы

У Берліне пануе сум. Вельмі многа босых і апранутых у лахманы. Яшчэ больш у брэзентавым абутку на драўлянай падэшве. Магазінаў адчыненых мала і амаль ва ўсіх пустыя паліцы. Купіць няма чаго.

У маёнтках фашысцкіх главароў—катарга

У ваколіцах Берліна нам паказалі маёнткі Гітлера, Герынга, Рыбентропа і былога імператара Германіі Вільгельма. Прыгон у старой Расіі ў параўнанні з рабствам сялян у нямецкіх маёнтках — прыволле. Мы бачылі ў маёнтках сотні людзей-шкілетаў, якія высахлі з голаду і цяжкай працы. Тут многа працуе рабоў, прывезеных з акупіраваных немцамі краін. Жыццё іх жахлівае.

Я кажу праўду. Я гэта бачыў сам

Вось, што бачыў я, пабыўшы ў «экскурсіі» ў фашысцкай Германіі. Калі мы вярнуліся дадому, фашысты сабралі нараду сваіх прыхвасняў. Напісалі мне прамову і прымусілі выступіць на гэтай нарадзе і гаварыць усялякую хлусню аб добрым парадку і жыцці ў Германіі.

Пасля гэтага мяне грызе і душыць сорам перад землякамі. Я больш не змог мучыцца і расшыў расказаць праўду аб гітлераўскай Германіі.

Удзельнік «экскурсіі» ў Германію.

На заняволенай зямлі

СОВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ ПАД ПЯТОЙ АКУПАНТАЎ

Гітлераўскія газеты не могуць скрыць непакою, што выклікан велізарнымі цяжкасцямі, якія сустракаюць германскія акупацыйныя ўлады ў Беларускай ССР. Па прызнанню газеты «Локальанцэйгер», на беларускіх гарадах і сёлах ляжыць пячаць запусцення. Гарады Мінск, Магілеў, Віцебск ляжаць у руінах.

Газета прызнае, што акупантам не ўдалося да гэтага часу аднавіць ні аднаго прадпрыемства, нават рамесніцкага тыпу. Рамесніцкая вытворчасць зусім зачахла.

Гітлераўскі друк не скрывае, што велізарныя цяжкасці немцам прычыняе нежаданне насельніцтва працаваць на акупантаў. Насельніцтва пакідае гарады, якія ўсё больш пусцеюць. Частка рамеснікаў, піша газета, была «у адміністрацыйным парадку» уключана ў арцелі, але «да гэтага часу гэтыя арцелі яшчэ не даюць прадукцыі».

Усе школы ў Беларусі закрыты, настаўнікі арыштаваны або разагнаны, паколькі яны, як піша газета, «непрыгодны для выкладання ў германскім духу». «У Мінску,—паведамляе газета,—працуюць тры нямецкіх школы. У самай большай з іх навучаецца 36 дзяцей».

Гітлераўская газета скардзіцца на нежаданне насельніцтва «супрацоўнічаць» з новай уладай. «У гарадах і вёсках няма магчымасці стварыць органы кіраўніцтва», паколькі ніхто, за выключэннем нязначнага ліку здраднікаў, не хоча займаць пасады старастаў, бургомістраў і т. п.

У сувязі з такім становішчам нядаўна, па паведамленню газеты «Берлінер берзенцэйтунг», гітлераўскі «генеральны камісар» Кубэ склікаў у Мінску канферэнцыю прадстаўнікоў акупацыйных улад, на якой ён даў новыя дырэктывы, накіраваныя да забеспячэння «парадку» ў Беларусі, гэта значыць да ўзмацнення тэрора супроць насельніцтва. Як паведамляе тая-ж газета, «кіраўнікі штурмавых атрадаў у Мінску і іншых гарадах ужо вядуць падрыхтоўчыя мерапрыемствы да ажыццяўлення дырэктыў Кубэ».

ГАНДАЛЬ ПА-ФАШЫСЦКУ

Аграбленае немцамі беларускае насельніцтва не можа нічога купіць.

На гарадскіх рынках можна сустрэць такую, вывешаную фашыстамі, аб'яву: «На рынку можна прадаваць усё, за выключэннем хлеба, збожжа, масла, сала, яек, сыру, мяса і іншых прадуктаў».

Што-ж гэта за «ўсё», якое можна прадаваць? Аказваецца, гэта — венікі, старыя атопкі, анучы.

Але нават і на тых, хто прадае рыззё, немцы наладжваюць аблавы. Хто ўцякае—страляюць. Усіх, каго схопяць на рынку, зганяюць у адно месца, а потым прымушаюць прайсці каля трох сталоў. Каля першага стала немцы адбіраюць совецкія грошы, каля другога — акупацыйныя маркі, а каля трэцяга — усе рэчы, якія ёсць у чалавека.

ГРУГАНЫ

На беларускую зямлю чорным груганнём ляцяць нямецкія бароны і памешчыкі.

У мястэчку Доўжа, Віцебскай вобласці, пасяліўся нямецкі памешчык, якому адведзена 600 гектараў. Паміж вёскамі Старое Сяло і Язвіна абсталёўвае сабе маёнтак другі нямецкі памешчык, якому на пачатак нямецкія акупанты нарэзалі 350 гектараў сялянскай зямлі. У соўгасе «Беліна» таксама пасяліўся нямецкі памешчык, якому адведзена 750 гектараў зямлі.

Беларус! На тваю родную зямлю асядае фашысцкае памешчыцкае варанне, каб смактаць тваю кроў, каб забіраць твой хлеб, каб зрабіць цябе сваім прыгонным нявольнікам. **Змагайся-ж за сваю зямлю і за сваю свабоду, ідзі ў партызанскія атрады.**

НЕ ХАДЗІЦЬ ГАДАМ ПА НАШЫМ ЛЕСЕ

(Пісьмо лясніка)

Немцы нярэдка пад выглядам «партызан» накіроўваюць у лясы сваіх шпіёнаў. Але мы, лясныя работнікі, не даём ім, прадажным шкурам, праходу.

Аднойчы на сваім участку я заўважыў невялікую групу людзей. Сярод іх пазнаў аднавяскоўца Альфрэда Рурана, Марку Сцяпанава, Аляксандра Шаркова і Сцяпана Радчанку. Гэта былі нямецкія «зялёныя», якія займаюцца грабежніцтвам і разбоем. Яны везлі немцам награбленае ў народа дабро.

Балюча стала на душы. «Гады вы, гады,—падумаў я, — прадаліся зверу-немцу». І рашыў так правучыць «зялёнаўцаў», каб ім млосна стала. Абышоў я іх, і з блізкай адлегласці адкрыў агонь. Спатрэбілася ўсяго толькі адна абойма патронаў, каб палажыць насмерць трох здраднікаў і разагнаць рэшткі банды. Адбітыя мною 2 тоны мукі, 5 цэнтнераў мяса, некалькі пудоў сала і іншыя прадукты перададзены насельніцтву.

Шмат мне ўжо год, але дзень і ноч са сваім братам Андрэем ходзім мы па родным лесе і сочым гадаў. Я ведаю немцаў. Тры зімы прабыў у іх некалі ў палоне, еў дохлую каніну і ледзь не памёр з голаду. Цяпер я за ўсё ім адплачу.

Ляснік Сымон Ш.

Бацька героя

Партызанскі край. Мы ідзём па вуліцы спаленае вёскі Курына. Партызан Вася расказвае, што тут былі прыгожыя дамы. Цяпер-жа толькі варанне кружыцца над папялішчамі.

Ні адной жывой душы. Фёдара С. і яго жонку Веру мы сустрэлі значна пазней. Яны прышлі з ляснога гушчару, дзе хаваліся ад немцаў. Страшэнную карціну зруйнавання вёскі яны бачылі сваімі вачыма. Усё, што калгаснікі з любоўю будавалі, фашысцкае звяр'ё дашчэнту знішчыла.

— Нягоднікі,—паціху вымавіў высокі, пасівелы чалавек.

Стары сеў на пянёк. Ён успомніў 20-гадовага Мішу, адважнага беларускага партызана, Героя Совецкага Саюза, які загінуў смерцю храбрых у баю з ворагамі.

Немцам дорага абышлося жыццё маладога патрыёта. Ён адзін знішчыў дзесяткі нямецкіх грабежнікаў.

У апошнім баю смелы кулямётчык расстраляў 30 гітлераўцаў. Не разгубіўся ён і тады, калі вышлі ўсе патроны. Да апошняга дыхання герой знішчаў немцаў.

...Сонца паступова хавалася за лесам. Фёдар Іванавіч узняў галаву. Ён зірнуў на жонку.

— Добра памёр наш сын. Чэсна памёр,—сказаў ён. —Пайду ў атрад. Ён падышоў да жонкі і на развітанне ласкава пацалаваў яе.

Якуб КАЧАН.

Н-СКІ РАЁН БЕЛАРУСІ. **(Наш кар.).**

ЗМЫТА ГАНЕБНАЯ ПЛЯМА

У партызанскі атрад, якім камандуе ордэнаносец таварыш Д., з'явіўся былы паліцэйскі С. Ён прышоў і заявіў, што парывае сваю сувязь з разбойніцкімі нямецкімі акупацыйнымі ўладамі і хоча сваёй уласнай крывёю змыць ганьбу, накладзеную на яго служэннем у паліцэйскім атрадзе.

Камандзір атрада, уважліва праверыўшы абставіны прыходу паліцэйскага С. у партызанскі атрад і пераканаўшыся ў тым, што гэта не правакацыя, даў яму магчымасць барацьбой з немцамі змыць з сябе ганьбу.

Былы паліцэйскі С. атрымліваў ад камандзіра атрада адказныя заданні. Ён ажыццявіў некалькі аперацый па ўзрыву мастоў, нямецкіх складаў і аўтамашын. У адным з баёў былы паліцэйскі С., а зараз баец партызанскага атрада, першым уварваўся ў нямецкі ДЗОТ і знішчыў засеўшую там групу немцаў.

БАЧЫЦЬ ВОКА, ДЫ ДАСТАЦЬ ДАЛЁКА

Нядаўна ў калгас імені Кірава (Віцебская вобласць) уварвалася нямецкая бронемашына. Партызанскі пост у тую-ж хвіліну паведаміў аб гэтым штабу свайго атрада.

Нямецкія марадзёры, аграбіўшы некалькі двароў, выязджалі з вёскі, нават не думаючы, што зусім блізка іх пагібель. Вось паказалася нямецкая бронемашына. Мужны партызан Сяргей Д. падрыхтаваў супроцьтанкавую гранату. Як толькі машына падышла бліжэй, ён з усяе сілы кінуў гранату пад калёсы. Раздаўся глухі ўзрыў. Бронь завярнулася на бок, бензабак загарэўся. Грабежнікі загінулі ў агні.

Вечарам разведка данесла, што да вёскі ідзе карны атрад. З засады партызаны пачаставалі катаў такім агнём, што тыя ледзь уцяклі, пакінуўшы забітымі 24 гітлераўцаў.

Гэтым, аднак, не скончылася. У сваёй бруднай газетцы «Новы шлях» немцы абвясцілі, што яны знішчылі гэты партызанскі атрад.

Хацелі-б яны знішчыць. Але, як кажуць, бачыць вока, ды дастаць далёка.

(Наш кар.).

ЗА ПЯЦЬ ДЗЁН

Група партызан аднаго з атрадаў, які дзейнічае ў раёнах Магілеўскай вобласці, за 5 дзён знішчыла 12 нямецкіх салдат і 8 афіцэраў, падарвала дзве штабных і тры грузавых аўтамашыны і спаліла 8 тон бензіна.

Другая група партызан гэтага-ж атрада арганізавала крушэнне чыгуначнага эшалона праціўніка.

Міжнародная інфармацыя

НАРОДНЫЯ ХВАЛЯВАННІ Ў ХАРВАТЫІ

Нядаўна сярод насельніцтва Загрэбскай акругі Харватыі (Югаславія) ўспыхнулі сур'ёзныя хваляванні. У многіх вёсках адбыліся крывавыя сутычкі паміж сялянамі і атрадамі паліцыі. У радзе вёсак сяляне арыштавалі і па прыгавору народных судоў расстралялі прадстаўнікоў здрадніцкага «ўрада» Павеліча. Па ўсёй акрузе аб'яўлена асаднае становішча.

У сувязі з хваляваннямі ў Загрэбскай акрузе Павеліч перанёс сталіцу Харвацкага каралеўства з Загрэба ў Баня-Лука.

РОСТ УНУТРАНАГА НЕЗДАВАЛЬНЕННЯ Ў ВЕНГРЫІ

У Венгрыі расце нездавальненне вайной і выкліканымі ёю цяжкасцямі. Прадукцыйнасць працы на венгерскіх прадпрыемствах падае. Харчовае становішча ў краіне пагаршаецца. На глебе голада развіваюцца эпідэміі, расце смертнасць, асабліва сярод дзяцей. З 2145 школьнікаў Будапешта ў 1075 дзяцей знойдзен туберкулёз лёгкіх.

БУЙНЫ НАЛЁТ НА ГАМБУРГ

У ноч на 27 ліпеня група англійскіх бамбардыроўшчыкаў зрабіла жорсткі налёт на Гамбург (Германія). Метэаралагічныя ўмовы дазволілі правесці налёт вельмі паспяхова. Пасля бамбардыроўкі ўзнікла многа пажараў.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ
73434.